

STELUȚA DAN
CARMEN-CAMELIA RĂDULESCU
IONUȚ POPA

Geografie

Caietul elevului
Clasa a VII-a

Argument	5
----------------	---

Unitatea I • Asia. Caracterizare geografică

Poziția geografică. Țărmurile: golfuri, insule, peninsule și strâmțori	8
Relieful – caractere generale și unități majore. Munții Himalaya	10
Hidrografia – caracteristici generale. Fluvii și lacuri.	12
Diferențieri climatice. Musonii. Contraste biogeografice.	14
Harta politică	16
Elemente de diversitate umană.	18
Marile aglomerări umane	20
Resurse naturale. Contraste economice regionale.	22
Studiu de caz. Un stat al Asiei	24
Studiu de caz. Asia în lumea contemporană	26
<i>Recapitulare</i>	28
<i>Test secvențial</i>	29

Unitatea II • Africa. Caracterizare geografică

Poziția geografică. Țărmurile	32
Relieful – caracteristici generale. Riftul african	34
Hidrografia	36
Clima și biogeografia – caracteristici generale	38
Harta politică	40
Specificul demografic. Marile orașe din Africa	42
Studiu de caz. Problemele Africii în lumea contemporană	44
Studiu de caz. Un stat al Africii	46
<i>Recapitulare</i>	48
<i>Test secvențial</i>	49

Unitatea III • America de Nord și America de Sud. Caracterizare geografică

Poziția geografică. Țărmurile	52
Relieful – caracteristici generale. Sistemul muntos cordiliero-andin	54
Hidrografia – caracteristici generale. Fluvii și lacuri.	56
Diferențieri climatice și biogeografice	58
Harta politică și contraste teritoriale între state.	60
Elemente de diversitate umană.	62
Forme de aglomerare urbană	64
Diferențieri economice regionale	66

Studiu de caz. Un stat al Americii	68
<i>Recapitulare</i>	70
<i>Test secvențial</i>	71

Unitatea IV • Australia și Oceania. Antarctica. Caracterizare geografică

Australia – caracterizare geografică generală	74
Oceania – particularități geografice	76
Antarctica – elemente de identitate geografică	78
<i>Recapitulare</i>	80
<i>Test secvențial</i>	81

Unitatea V • Elemente de geografia mediului înconjurător

Componentele mediului înconjurător și relațiile dintre acestea.	84
Degradarea mediului înconjurător, o problemă a lumii contemporane.	
Modificări globale ale mediului	86

<i>TEST FINAL</i>	88
-------------------------	----

Dicționar de termeni geografici	92
---------------------------------------	----

Competențe generale vizate

1. Prezentarea realității geografice, utilizând mijloace și limbaje specifice
2. Raportarea realității geografice spațiale și temporale la reprezentări cartografice
3. Studiarea spațiului geografic, realizând conexiuni cu informații dobândite la alte discipline școlare
4. Elaborarea unui demers investigativ din perspectiva educației permanente și pentru viața cotidiană

Argument

Conceput pentru a putea fi utilizat împreună cu orice manual școlar aprobat, care urmărește succesiunea logică a conținuturilor din programa școlară, acest caiet poate fi folosit atât în timpul orei, prin completarea spațiilor libere, a schemelor și a suportului cartografic „mut“, cât și acasă, suplimentar, pentru studiu individual, pentru fixarea cunoștințelor sau pentru autoevaluare.

Caietul este structurat în cinci părți, similare marilor unități tematice din programa școlară: *Asia; Africa; America de Nord și America de Sud; Australia și Ocenia. Antarctica; Elemente de geografie a mediului înconjurător*. Fiecare unitate are la final pagini de recapitulare și autoevaluare, ce propun scheme sintetice prin care se evaluează înțelegerea noțiunilor noi și dezvoltarea competențelor. De asemenea, prin intermediul itemilor de diferite tipologii, caietul oferă posibilitatea ca elevul să-și verifice cunoștințele, având la dispoziție pentru fiecare unitate de învățare câte un test secvențial.

Creativ, atractiv și beneficiind de un suport ilustrativ modern și actual (atât din punct de vedere științific, cât și grafic), *Caietul elevului* pentru clasa a VII-a este auxiliarul didactic cel mai potrivit în clasă, pentru că susține un demers didactic bazat pe observație, pe abilitatea de a relaționa informația vizuală marcată pe diferite suporturi grafice și cartografice cu logica și gândirea critică, mutând accentul de pe teorie și memorare pe practică și pe experiențele din viața de zi cu zi a elevilor.

Autorii

U1

Asia. Caracterizare geografică

Competențe specifice

- 1.1. Precizarea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici identificați în contexte diferite
- 1.2. Elaborarea unui text pe o temă geografică dată, utilizând termeni dați
- 2.1. Localizarea elementelor geografice pe reprezentări cartografice
- 2.2. Interpretarea fenomenelor și a proceselor geografice pe baza reprezentărilor grafice și cartografice
- 2.3. Corelarea elementelor și fenomenelor geografice date prin raportare la suporturi grafice și cartografice
- 3.1. Ierarhizarea elementelor cu caracter geografic cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS și al elementelor din matematică și din științe
- 3.2. Realizarea proiectelor/studiilor de caz utilizând instrumente TIC/GIS
- 3.3. Explicarea diversității naturale, umane și culturale a realității geografice, realizând corelații interdisciplinare
- 3.4. Prezentarea patrimoniului mondial utilizând diverse surse
- 4.1. Utilizarea unor metode de investigare
- 4.2. Ierarhizarea unor elemente, fenomene și procese după caracteristicile lor geografice
- 4.3. Explicarea relațiilor între grupuri de elemente, fenomene și procese ale mediului geografic
- 4.4. Identificarea soluțiilor de protecție a mediului geografic

Poziția geografică.

Țărmurile: golfuri, insule, peninsule și strâmțori

I. Completează spațiile punctate din textul de mai jos cu informațiile corespunzătoare.

Continentul Asia este situat la est de continentul, de care se separă prin Munții Ural, fluviul Ural, Marea și Munții Strâmtoarea desparte Asia de continentul America de Nord. Țărmurile sale sunt scăldate la nord de apele Oceanului, la est de apele Oceanului și la sud de cele ale Oceanului

II. Citește cu atenție textul următor și apoi rezolvă cerințele.

Uscatul continental asiatic se desfășoară latitudinal între *Capul Celiuskin* din Peninsula Taimîr și *Capul Tanjung Piai* din Peninsula Malacca, iar longitudinal între *Capul Baba* din Peninsula Asia Mică și *Capul Dejnev* din Peninsula Ciukotsk/Ciukilor. Dacă se au în vedere și arhipelagurile limitrofe, punctele extreme ale Asiei sunt reprezentate de *Insula Komsomolets*, din Arhipelagul Severnaia Zemlea, *Insula Pamana/Roti*, din Indonezia, *Capul Baba* și *Insula Marele Diomedede* din Strâmtoarea Bering.

1. Completează spațiile punctate din tabelul de mai jos cu informațiile corespunzătoare.

ASIA (numai partea continentală)		ASIA (inclusiv partea insulară)	
Punctul extrem	Coordonate	Punctul extrem	Coordonate
N:	77° 44' lat. N	N:	81° 12' lat. N
S:	1° 15' lat. N	S:	11° lat. S
V:	26° 03' long. E	V:	26° 03' long. E
E:	169° 39' long. V	E:	169° 03' long. V

2. Calculează pe câte grade de latitudine și pe câte grade de longitudine se desfășoară cel mai întins continent al Terrei. Efectuează calculul atât pentru Asia continentală, cât și pentru situația în care se include și partea insulară.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos, după modelul: 1 – a, 2 – b, 3 – c. Indicație: este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Continentul asiatic este traversat înspre extremitatea sa estică de:

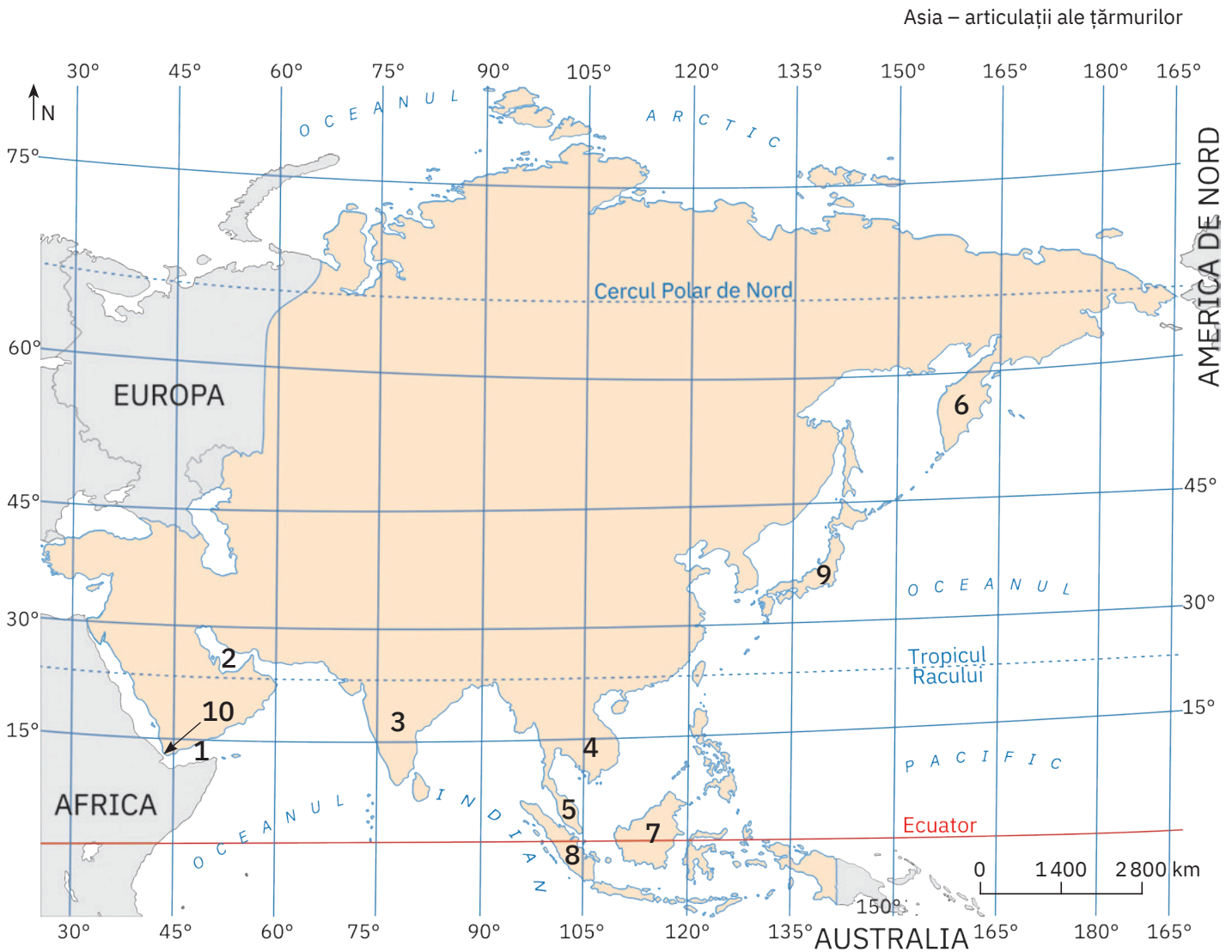
- a. meridianul de 0°; b. meridianul de 180°; c. paralela de 0°; d. paralela de 180°.

2. Luându-se în considerare și arhipelagurile care îi aparțin, continentul Asia se extinde:

- a. în emisfera estică; c. în toate cele patru emisfere terestre;
b. în emisfera sudică; d. în totalitate la nord de Tropicul Racului.

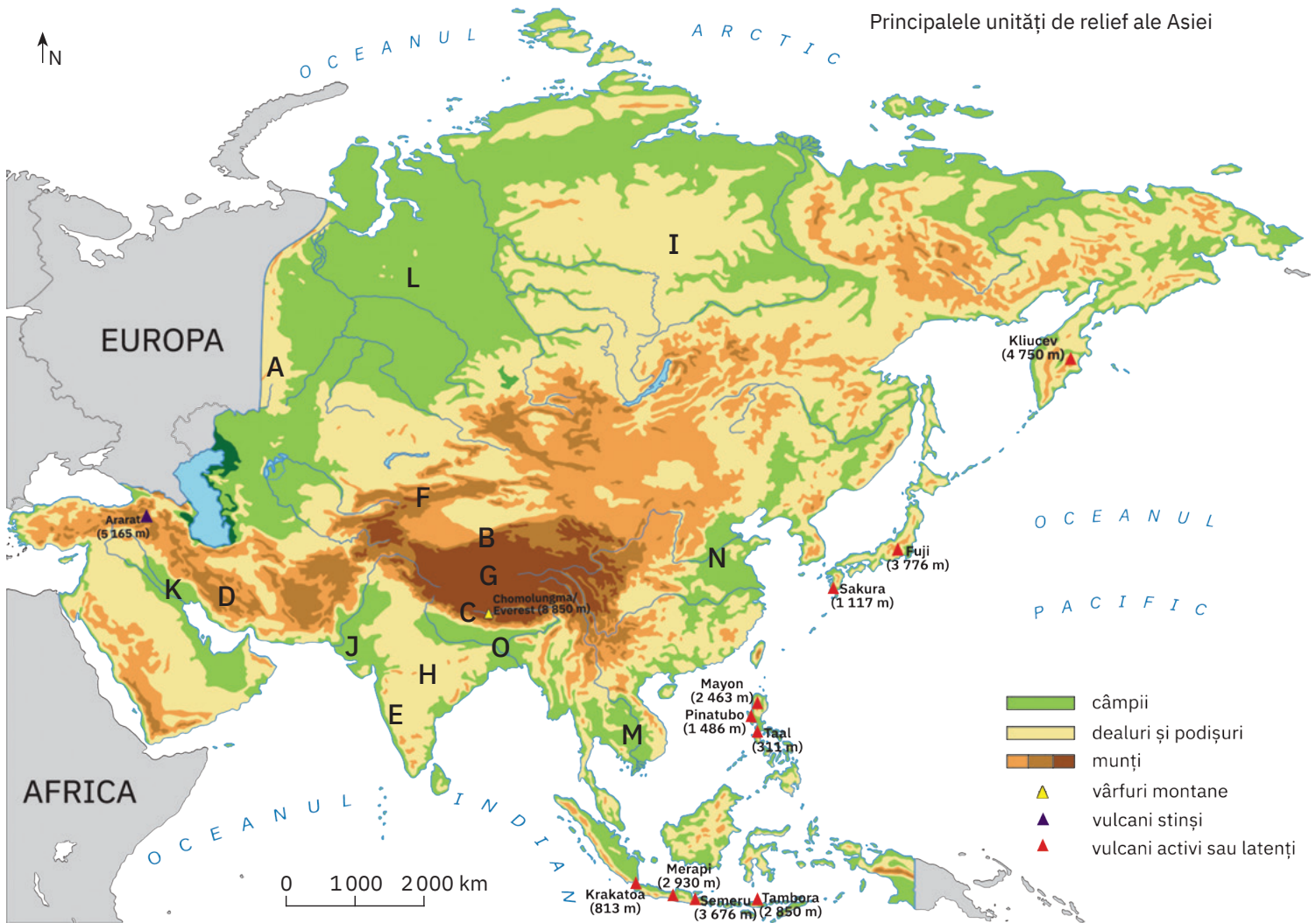
3. Cel mai mare golf din lume, aflat în sudul Asiei, se numește:
 - a. Aden;
 - b. Bengal;
 - c. Oman;
 - d. Persic.
4. Cea mai mare peninsulă a Asiei, considerată și cea mai mare peninsulă de pe glob, se numește:
 - a. Arabia;
 - b. Asia Mică;
 - c. India;
 - d. Indochina.
5. Este dublat de șiruri de insule vulcanice țărmul asiatic din partea de:
 - a. est;
 - b. nord;
 - c. sud;
 - d. vest.

IV. Pe harta de mai jos sunt marcate cu numere de la 1 la 10 articulații ale țărmurilor Asiei. Analizează harta și completează pe spațiile punctate informațiile solicitate.

- a. numele golfurilor marcate cu cifrele 1 și 2:
 1.;
 2.
- b. numele peninsulelor marcate cu cifrele 3, 4, 5 și 6:
 3.;
 4.
 5.;
 6.
- c. numele insulelor marcate cu cifrele 7, 8 și 9:
 7.;
 8.;
 9.
- d. numele strâmțorii marcate cu numărul 10:
- e. numele mării care mărginește la vest peninsula marcată cu cifra 3:
- f. numele arhipelagului din care fac parte insulele marcate cu cifrele 7 și 8:

V. Cu ajutorul hărților din manual și din atlasul școlar, identifică unitățile majore de relief marcate pe harta de mai jos cu litere de la A la O și notează denumirea acestora pe spațiile punctate.

Munți:

- A.; B.; C.;
 D.; E.; F.

Podișuri:

- G.; H.; I.

Câmpii:

- J.; K.; L.;
 M.; N.; O.

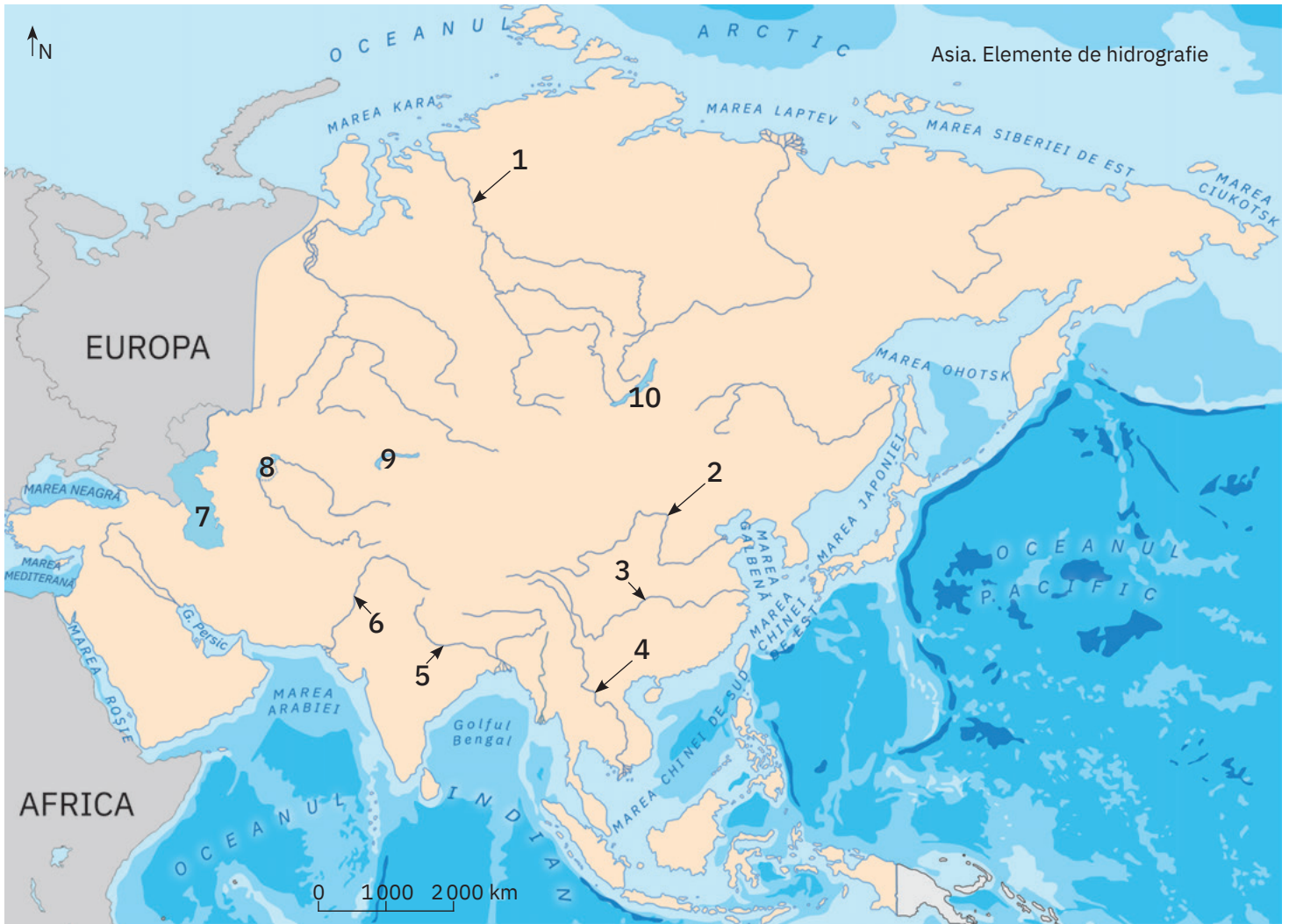
VI. Cu ajutorul hărților din manual și din atlasul școlar, identifică vulcanii marcați pe harta de mai sus și notează în casete:

1. numele a trei vulcani din Arhipelagul Indonezian;

2. numele unui vulcan stins;

3. numele celui mai cunoscut vulcan din Arhipelagul Japonez.

V. Identifică principalele elemente de hidrografie marcate pe harta de mai jos cu numere de la 1 la 10 și notează denumirea acestora pe spațiile libere.

Fluvii:

- 1.; 2.;
- 3.; 4.;
- 5.; 6.;

Lacuri:

- 7.; 8.;
- 9.; 10.;

VI. Analizează *Harta principalelor unități de relief ale Asiei* de la pagina 11 și identifică fluviile care izvorăsc din Podișul Tibet și din Munții Himalaya. Completează casetele de mai jos cu denumirile solicitate.

1. numele celor trei fluvii care izvorăsc din Podișul Tibet:

2. numele celor trei fluvii care izvorăsc din Munții Himalaya:

VII. Localizează pe *Harta principalelor unități de relief ale Asiei* de la pagina 11 Câmpia Mesopotamiei. Amintește-ți ce ai învățat la orele de istorie despre Orientul Antic și completează afirmația:

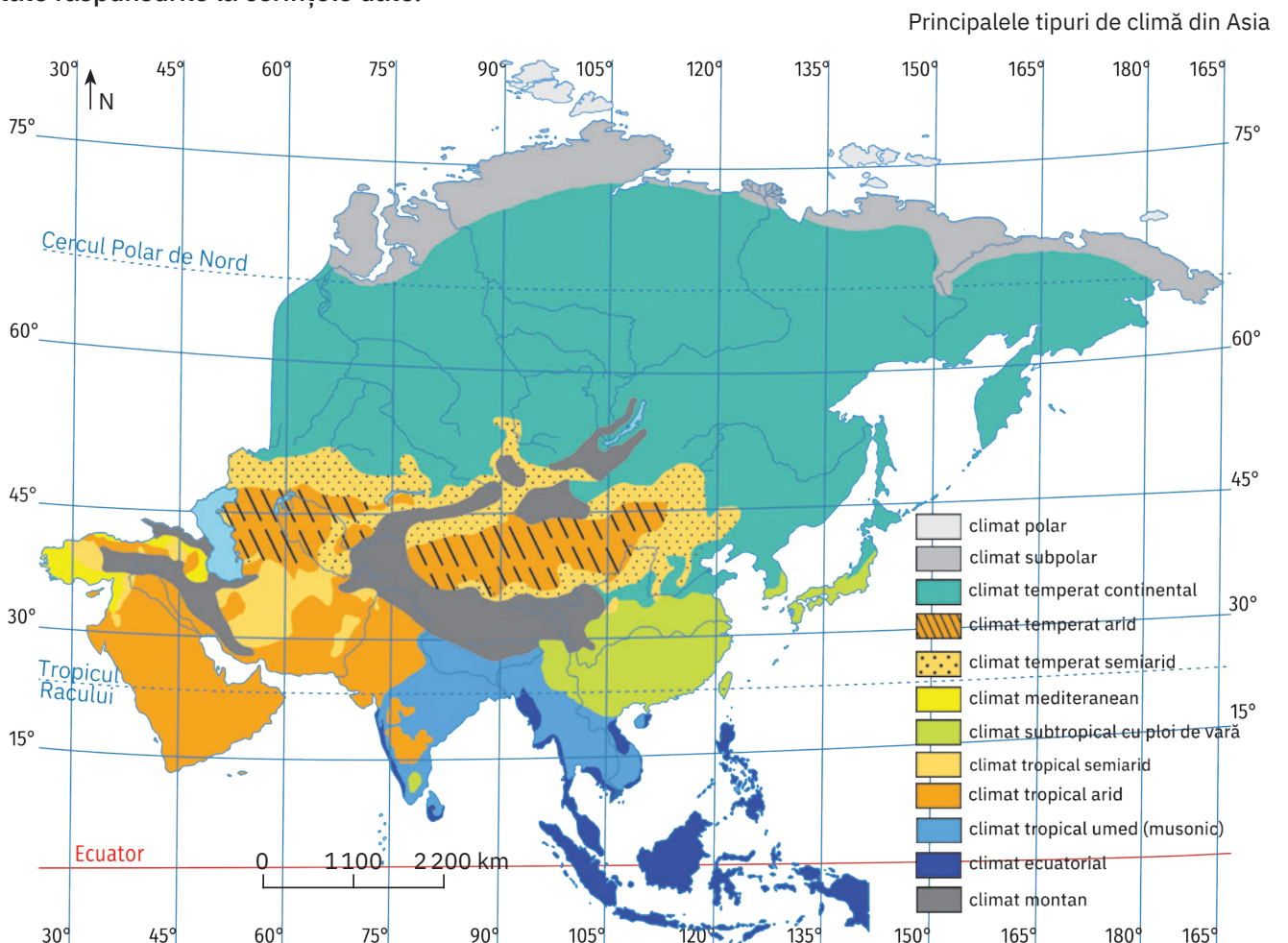
Istoria umanității a început în Câmpia Mesopotamiei, în regiunea străbătută de fluviile și

Diferențieri climatice. Musonii. Contraste biogeografice

I. Scrie pe spațiile punctate informația care completează fiecare dintre afirmațiile următoare:

1. În sudul Mării Negre, în sudul Mării Caspice, precum și pe litoralul estic al Mării Mediterane este specific climatul
2. Țărmul nordic al Asiei se încadrează în tipul de climă
3. În Arhipelagul Filipine este caracteristic climatul
4. Etașarea elementelor climatice specifică Munților Himalaya este determinată de
5. Se caracterizează prin temperaturi foarte scăzute tot timpul anului, precipitații reduse și vânturi foarte puternice climatul
6. În climatele aride și semiaride se înregistrează anual valori reduse ale
7. Presiunea aerului variază în funcție de
8. La formarea vânturilor specifice sudului Asiei, contribuie modul diferit de încălzire și, respectiv, de răcire a uscatului și a
9. În Arhipelagul Indonezian, în insulele Filipine și în Peninsula Malacca se înregistrează tot timpul anului temperaturi
10. În deșerturile din interiorul Asiei, situate aproximativ între 38° și 50° lat. N, sunt specifice diferențe mari de temperatură de la vară la

II. Analizează harta de mai jos care prezintă principalele tipuri de climă din Asia și scrie pe spațiile punctate răspunsurile la cerințele date.

1. Explică afirmația: „De la nordul la sud Asiei sunt prezente toate tipurile de climă ale globului“.

.....

.....

.....

2. Explică diferențele climatice dintre estul și vestul continentului asiatic.

.....

.....

.....

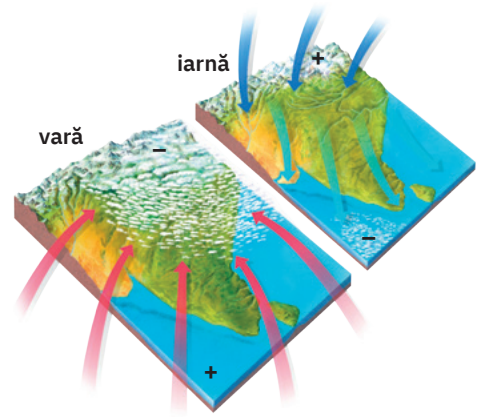
3. Analizează imaginea alăturată și explică modul de formare a vânturilor cunoscute sub numele de musoni.

.....

.....

.....

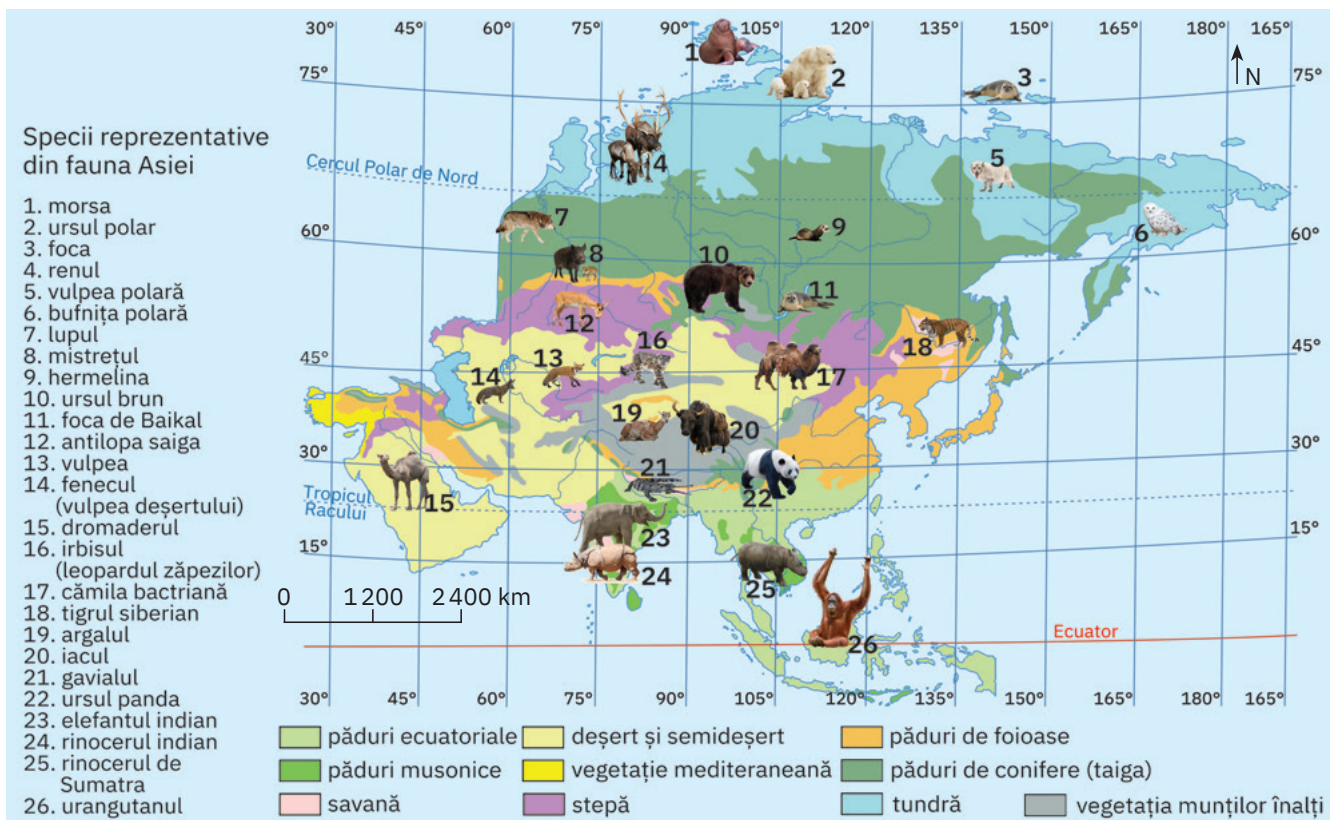
.....

III. Analizează harta de mai jos și apoi completează spațiile punctate din enunțurile de mai jos cu termenii corespunzători. Alege termenii din lista dată.

Zonele de vegetație specifice Asiei sunt distribuite în fâșii, adică de la nord la sud. La nord de Cercul Polar se dezvoltă vegetația de, iar spre sud se extinde vegetația de, care reprezintă cea mai întinsă pădure de din lume. Spre latitudini mai mici se desfășoară pădurile de și stepa. În Asia Centrală este specifică vegetația de și de, iar în Asia de Sud și de Sud-Est suprafețe întinse sunt ocupate de și de pădurile musonice. În peninsulele Indochina și Malacca, dar și în insulele Indoneziei se dezvoltă

Listă de termeni: *conifere, deșert, foioase, latitudinale, pădurea ecuatorială, savane, semideșert, taiga, tundră.*

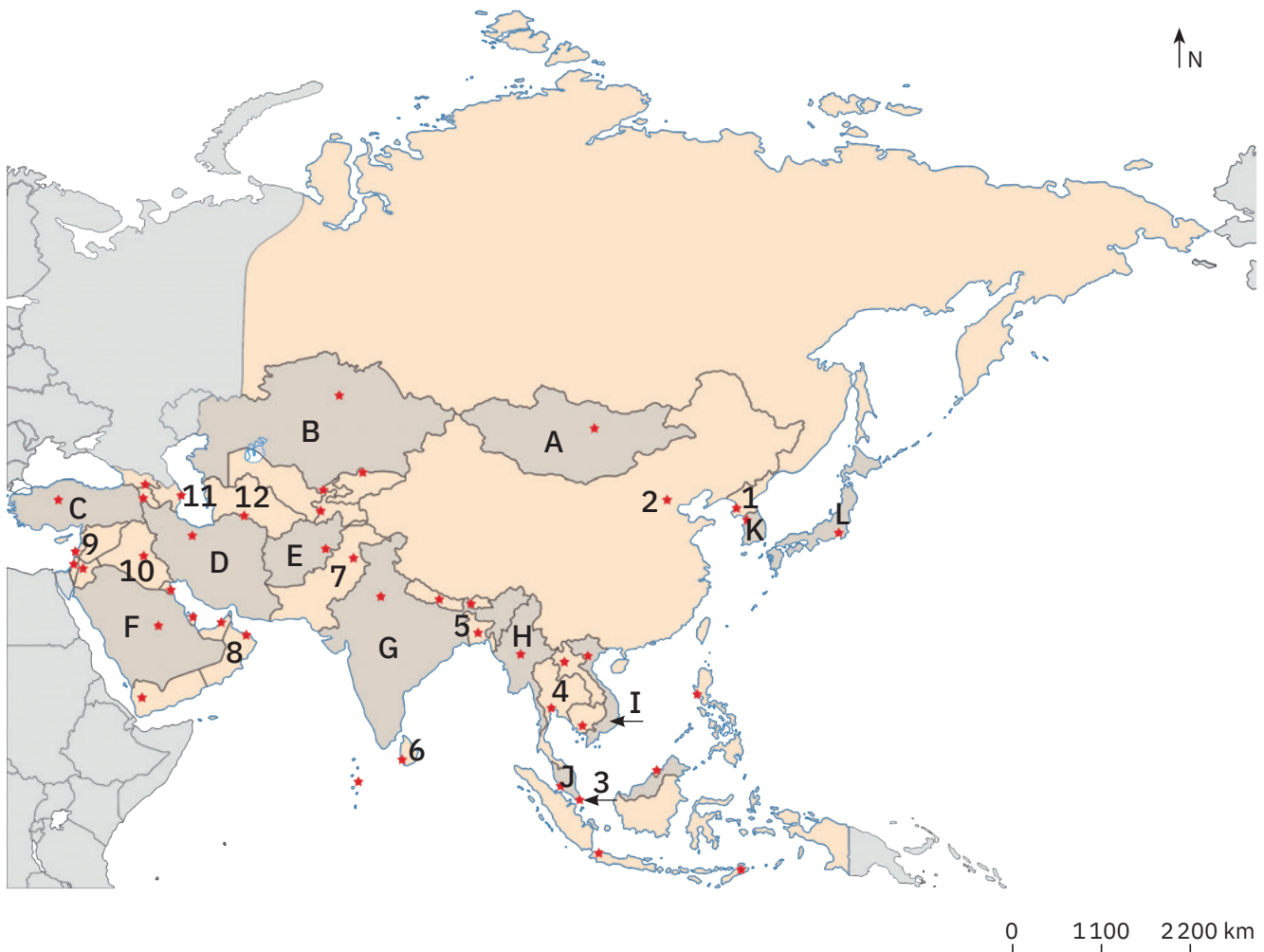
Harta politică

I. Citește cu atenție textul următor și apoi completează fiecare dintre enunțurile de mai jos cu termenul corect dintre variantele oferite între paranteze.

Cele mai vechi structuri statale din istorie s-au organizat în Asia (Mesopotamia, China, India) și Africa (Egipt). Primele orașe-state asiatice au luat ființă acum aproximativ 5 000 de ani pe văile unor importante fluvii (Tigru și Eufrat, Huang He și Indus), unde au apărut așezări precum Ur, Uruk, Mohenjo-Daro, Harappa, Xi'an sau Beijing. Ulterior, s-au dezvoltat adevărate imperii care au dominat spațiul asiatic întreaga Antichitate (sumerian, akkadian, babilonian, persan) și în Evul Mediu (Imperiul Chinez, Imperiul Mongol, Imperiul Otoman, Imperiul Țarist).

1. Primele orașe din istorie, Ur și (Harappa/Uruk/Beijing), au apărut în (India/Mesopotamia/China), pe valea fluviilor Tigru și Eufrat.
2. Civilizația chineză s-a dezvoltat în centre precum Xi'an sau (Beijing/Uruk/Mohenjo-Daro), pe valea fluviului (Indus, Huang He, Eufrat).
3. Mohenjo-Daro și Harappa au apărut în lungul fluviului (Huang He/Indus/Tigru), în jurul acestor orașe-stat dezvoltându-se civilizația preistorică (akkadiană/babiloniană/indiană).

Harta de mai jos se referă la subiectele II și III. Pe hartă sunt marcate cu litere state și cu numere orașe-capitală.

II. Analizează harta de la pagina alăturată și completează spațiile libere din tabelele de mai jos cu informațiile corespunzătoare.

Statul	Orașul-capitală	Statul	Orașul-capitală
A		G	
B		H	
C		I	
D		J	
E		K	
F		L	

Orașul-capitală	Statul	Orașul-capitală	Statul
1		7	
2		8	
3		9	
4		10	
5		11	
6		12	

III. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos, după modelul: 1 – a, 2 – b, 3 – c. Indicație: este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Orașul care reprezintă cea mai veche capitală de pe Glob este marcat pe hartă cu numărul:

- a. 7; b. 8; c. 9; d. 10.

2. Capitala celui mai populat stat de pe Terra este marcată pe hartă cu numărul:

- a. 1; b. 2; c. 3; d. 4.

3. Un foarte cunoscut stat insular este marcat pe hartă cu litera:

- a. I; b. J; c. K; d. L.

4. Al doilea stat din lume, după numărul de locuitori, este marcat pe hartă cu litera:

- a. G; b. H; c. K; d. L.

5. Este cunoscut ca monarhie statul marcat pe hartă cu litera:

- a. A; b. B; c. F; d. G.

IV. Completează pe spațiile punctate numele de state solicitate:

a. cinci state din Orientul Apropiat:

.....

b. cinci state din Orientul Mijlociu:

.....

c. cinci state din Asia de Sud:

.....

d. trei state din Asia de Sud-Est:

.....

e. cinci state din Asia de Est:

.....

f. cinci state desprinse din fosta Uniune Sovietică:

.....